Quickscan flora en fauna

Dokter Wallerstraat

Rhenen

Bureau
Bleijerveld

Quickscan flora en fauna

Dokter Wallerstraat

Rhenen

Titel	Quick Scan flora en fauna, Dokter Wallerstraat Rhenen
Uitvoering	Bureau Bleijerveld
Opdrachtgever	Buro Boot Plesmanstraat 5 3900 AM Veenendaal
Datum	20 augustus 2025
Status	6e versie

Bureau Bleijerveld

Schoterlandseweg 53
8451 KB Oudeschoot

mob

@gmail.com

Inhoudsopgave

1 Inleiding 1
1.1 Aanleiding & doel 1
1.2 Methoden 2
1.3 Plangebied 2
1.4 Ingreep 2

2 Beschermde gebieden 5
2.1 Aanwezigheid beschermde gebieden 5
2.2 Effecten 5
2.3 Effecten NNN 5
2.4 Effecten Natura 2000 5
2.5 Houtopstanden 6

3 NDFF-gegevens 7

4 Beschermde soorten 8
4.1 Planten 8
4.2 Zoogdieren 8
4.3 Vleermuizen 11
4.4 Vogels 12
4.5 Amfibieën 13
4.6 Reptielen 13
4.7 Vissen 13
4.8 Vlinders 13
4.9 Libellen 14
4.10 Weekdieren 14
4.11 Specifieke zorgplicht 14
4.12 Samenvatting 15

5 Conclusies 16
5.1 Beschermde gebieden 16
5.2 Beschermde soorten 16

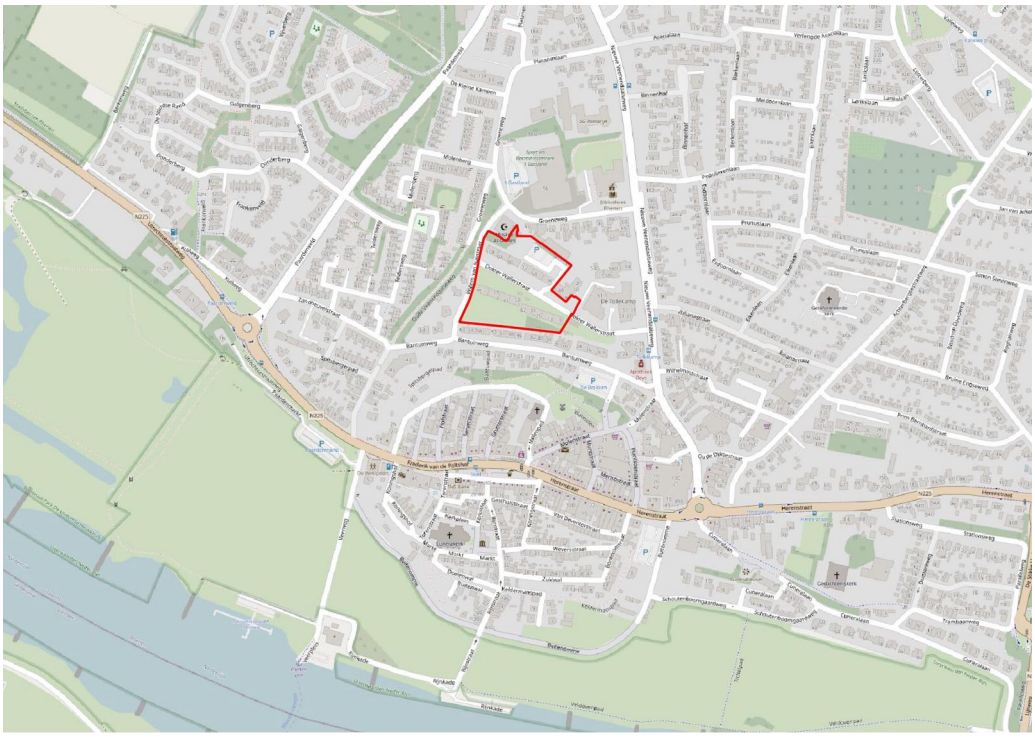
Bronnen 17

Bijlage I. Wettelijk kader en beleidsbeleid

1 Inleiding

1.1 Aanleiding & doel

Aan de Dokter Wallerstraat in Rhenen staan vier blokken woningen van woningcorporatie Rhenam wonen. Het voornemen bestaat om de woonblokken te vernieuwen waarbij de bestaande bebouwing wordt gesloopt. De ontwikkeling kan een negatief effect hebben op beschermde natuurwaarden zoals vastgelegd in de Omgevingswet (Ow, 2024). In dit kader is een quickscan flora en fauna van de locatie uitgevoerd.

Figuur 1. Globale ligging plangebied (rood).

Het onderhavige rapport beschrijft de resultaten van de quickscan van beschermde natuurwaarden in en rond het plangebied. De rapportage kan dienstdoen als onderbouwing bij omgevingsplanwijzigingen en of vergunningaanvragen in het kader van de Omgevingswet. Een quickscan betreft een beoordeling van de aanwezige natuurwaarden in en rond het plangebied op basis van beschikbare gegevens, een terreinbezoek en ecologische kennis. De quickscan is een momentopname en geen standaard veldinventarisatie waarbij meerdere veldrondes in een seizoen worden uitgevoerd. Een quickscan geeft daardoor een beperkter beeld dan een standaard veldinventarisatie. Omdat het onderzoek een momentopname betreft kan geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en -beheer na afloop van het onderzoek.

1.2 Methoden

Bij de beoordeling van het plangebied is een bronnenonderzoek verricht naar het voorkomen van beschermde soorten. Daarvoor zijn de gegevens van de Nederlandse Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Op 27 juni 2024 en 3 april 2025 is het plangebied bezocht. Daarbij is gelet op de aanwezigheid van beschermde soorten en sporen (verblijfplaatsen, wissels, pootafdrukken en dergelijke). Verder is het terrein beoordeeld op de geschiktheid voor beschermde soorten (habitatbeoordeling).

1.3 Plangebied

Het plangebied bevindt zich binnen de bebouwde kom van Rhenen en wordt gevormd door vier lage flats uit 1956 inclusief de openbare ruimte er omheen. De twee noordelijke blokken (nr. 32-72 & 74-114) hebben vier woonlagen met kap, de zuidelijke blokken (nr. 1-47 & 49-95) drie woonlagen met kap. Het dak is gedekt met pannen en de gevels bestaan uit metselwerk. De kozijnen zijn van kunststof behalve de kelderramen van het noordelijke blok.

De woningen op de begane grond hebben een kleine achtertuin die voornamelijk betegeld is maar in enkele gevallen begroeid is met struiken en kleine bomen. Rond de blokken ligt een groenstrook met een open, parkachtige inrichting bestaande uit gazon, perken met struiken en solitaire of groepjes kleine bomen. In de noordoosthoek staan garageboxen. Het lage gebouwtje heeft gemetselde gevels met een plaat beton als dak. In en rond het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig.

Figuur 2. Luchtfoto plangebied (rood)

1.4 Ingreep

Het voornemen bestaat om op de locatie nieuwbouw te realiseren waarvoor het huidige gebouw wordt gesloopt. Het nieuwbouwplan is nog niet in detail bekend maar het conceptplan bestaat voorlopig in de uit vijf woonblokken die deels buiten het huidige bouwvlak staan.

Figuur 3. Centrum plangebied met zuidelijke blokken links en noordelijke blokken rechtsachter.

Figuur 4. Aanzien noordoostelijke blok.

Figuur 5. Aanzien voorkant noordelijke blokken.

Figuur 6. Aanzien achterkant noordelijke blokken.

Figuur 7. Aanzien voorkant zuidelijke blokken.

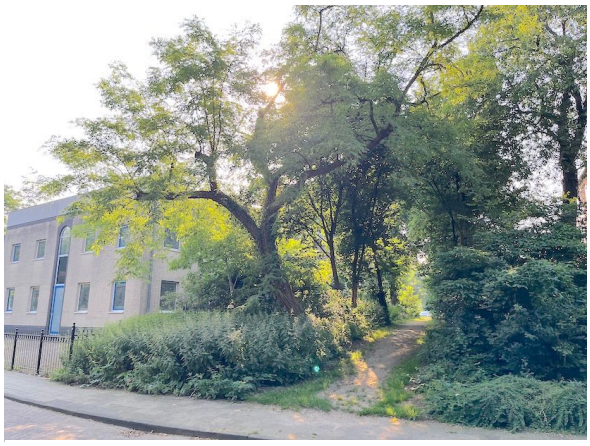
Figuur 8. Aanzien achterkant zuidelijke blokken.

Figuur 9. Gebied ten noorden van de noordelijke blokken.

Figuur 10. Garageboxen in de noordoosthoek van het plangebied.

Figuur 11. Noordwesthoek van het plangebied.

Figuur 12. Gebied ten zuiden van de zuidelijke blokken.

2 Beschermde gebieden

2.1 Aanwezigheid beschermde gebieden

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Rhenen en is geen onderdeel van beschermde natuurgebieden. Buiten de bebouwde kom – op een afstand van minimaal 270 meter - liggen onderdelen van Natuurnetwerk Nederland. De uiterwaarden van de Rijn behoren tot Natura 2000-gebied Rijntakken. Dit gebied ligt op een afstand van minimaal 300 meter van het plangebied.

Figuur 13. Ligging plangebied t.o.v. beschermde natuurgebieden.

2.2 Effecten

Een effectbeoordeling van een gebied beschermd door de Omgevingsverordening is alleen aan de orde wanneer het plangebied overlapt met een beschermd gebied. Natura 2000-gebieden zijn beschermd onder de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. Voor deze gebieden dienen ook grensoverschrijdende effecten of externe werking te worden meegewogen.

2.3 Effecten NNN

Het plangebied overlapt niet met Natuurnetwerk Nederland (NNN). Dit betekent dat directe effecten niet optreden en geen toetsing van het plan aan de kernkwaliteiten van de beschermde gebieden is vereist.

2.4 Effecten Natura 2000

Het plangebied overlapt niet met Natura 2000-gebieden. Hierdoor zijn directe effecten zoals oppervlaktevermindering niet aan de orde. Gelet op de afstand tot Natura 2000-gebieden en de beoogde bestemming wonen is externe werking als gevolg van bijvoorbeeld trilling, geluid, licht en verdroging op voorhand uit te sluiten met uitzondering van stikstofdepositie. De toetsing van het plan aan het stikstofbeleid valt buiten het kader van dit onderzoek. Hiervoor wordt verwezen naar de toelichting op het omgevingsplan.

2.5 Houtopstanden

De specifieke zorgplicht voor vellings- en herbeplantingsactiviteiten stelt dat activiteiten met nadelige gevolgen voor de oogmerken voor de regels (art. 11.112 Bal) voorkomen of beperkt dien te worden, ongedaan te worden gemaakt of achterwege te worden gelaten. De oogmerken hebben betrekking op de natuur- bescherming, de instandhouding van het bosareaal in Nederland en het beschermen van landschappelijke waarden. In grote lijnen beschermt de Omgevingswet bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). Onder meer houtopstanden op erven of in tuinen vallen niet onder de bescherming van de Omgevingswet. Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen zonder voorafgaande melding bij het bevoegd gezag.

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom. De specifieke zorgplicht specifieke zorgplicht voor vellings- en herbeplantingsactiviteiten is daarom niet aan de orde.

3 NDFF-gegevens

In de databank van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) zijn van de afgelopen vijf jaar de gegevens opgevraagd van een gebied van circa vijf kilometer (uurhok) rond de locatie.

In en rond het plangebied zijn geen strikter beschermde soorten waargenomen.

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de waargenomen soorten in het totale uitgevraagde gebied (regio).

Soortgroep	Soort	Status	Soortgroep	Soort	Status
Vleermuizen	Franjestaart	Hrl		Ekster	Vrl
	Gewone dwergvleermuis	Hrl		Gekraagde roodstaart	Vrl
	Gewone grootoorvleermuis	Hrl		Glanskop	Vrl
	Laatvlieger	Hrl		Grauwe vliegenvanger	Vrl
	Meervleermuis	Hrl		Groene specht	Vrl
	Rosse vleermuis	Hrl		Grote bonte specht	Vrl
	Ruige dwergvleermuis	Hrl		Huiszwaluw	Vrl
	Watervleermuis	Hrl		IJsvogel	Vrl
Zoogdieren	Bever	Hrl		Kleine bonte specht	Vrl
	Boommarter	Nat		Koolmees	Vrl
	Bunzing	Nat		Oeverzwaluw	Vrl
	Damhert	Nat		Pimpelmees	Vrl
	Das	Nat		Raaf	Vrl
	Eekhoorn	Nat		Spreeuw	Vrl
	Haas	Nat		Torenvalk	Vrl
	Konijn	Nat		Zeearend	Vrl
	Steenmarter	Nat		Zwarte kraai	Vrl
	Wezel	Nat		Zwarte mees	Vrl
	Wild zwijn	Nat		Zwarte roodstaart	Vrl
	Wolf	Hrl		Zwarte specht	Vrl
Vogels	127 soorten	Vrl	**Reptielen**	Hazelworm	Nat
Jaarrond beschermd cat. 1-4	Boomvalk	Vrl		Ringslang	Nat
	Buizerd	Vrl		Zandhagedis	Hrl
	Gierzwaluw	Vrl	**Amfibieën**	Alpenwatersalamander	Nat
	Grote gele kwikstaart	Vrl		Kamsalamander	Hrl
	Havik	Vrl		Poelkikker	Hrl
	Huismus	Vrl		Rugstreeppad	Hrl
	Kerkuil	Vrl	**Vlinders**	Grote vos	Nat
	Ooievaar	Vrl		Grote weerschijnvlinder	Nat
	Ransuil	Vrl		Sleedoornpage	Nat
	Roek	Vrl		Teunisbloempijlstaart	Hrl
	Slechtvalk	Vrl	**Libellen**	Beekrombout	Nat
	Sperwer	Vrl		Rivierrombout	Hrl
	Steenuil	Vrl	**Weekdieren**	Platte schijfhoren	Hrl
Jaarrond beschermd cat. 5	Blauwe reiger	Vrl	**Planten**	Akkerdoornzaad	Nat
	Boerenzwaluw	Vrl		Dreps	Nat
	Bonte vliegenvanger	Vrl		Glad biggenkruid	Nat
	Boomklever	Vrl		Grote leeuwenklauw	Nat
	Boomkruiper	Vrl		Kartuizer anjer	Nat
	Bosuil	Vrl		Korensla	Nat

4 Beschermde soorten

4.1 Planten

De vegetatie van het buitenterrein wordt gevormd door gazon dat regelmatig wordt gemaaid, ruige randjes langs bijvoorbeeld schuttingen en beschaduwde grond onder begroeiing. Hierin komen algemene soorten voor als gewoon biggenkruid, madeliefje, kruipende boterbloem, stinkende gouwe, Canadese fijnstraal, grote weegbree en zevenblad. In het gazon tussen de blokken stond op een locatie Duits viltkruid, een minder algemene soort. Er zijn geen bedreigde of beschermde soorten aangetroffen.

In de regio zijn enkele beschermde plantensoorten aangetroffen, te weten akkerdoornzaad, dreps, glad biggenkruid, grote leeuwenklauw, kartuizer anjer en korensla. Met uitzondering van kartuizer anjer, gaat het om soorten van schrale, extensieve akkers en open, zanderige, schrale zandterreinen. De soorten zijn waargenomen in een akkerreservaat ten oosten van Rhenen. Het plangebied voldoet niet aan de standplaatseisen van de soorten. Kartuizer anjer staat op grazige plaatsen met voedselarme, kalkrijke bodem en is wild zeer zeldzaam. De soort wordt ook toegepast als tuinplant en in bloemrijke zaadmengsels, en wordt geregeld verwilderd aangetroffen in het stedelijk gebied. In Oost-Rhenen is de soort op twee locaties aangetroffen. In het plangebied is de soort niet gevonden.

Effecten
Een negatief effect op beschermde plantensoorten is uitgesloten.

4.2 Zoogdieren

Alle inheemse soorten zoogdieren met uitzondering van de mol zijn in meer of mindere mate beschermd. In het plangebied zijn geen zoogdieren of sporen aangetroffen. Tijdens vleermuisonderzoek in 2025 zijn enkele egels waargenomen in de zuidwesthoek van het plangebied. Het plangebied ligt in stedelijk gebied en bestaat voor een belangrijk deel uit bebouwing, bestrating, gazon en kleine achtertuinen met schuttingen. Voor zoogdieren vormt dit een marginaal leefgebied. In de groenstroken het plangebied zijn naast egel algemene, licht beschermde soorten te verwachten als gewone bosmuis, rosse woelmuis en huisspitsmuis.

In de regio zijn de strikter beschermde soorten bever, boommarter, bunzing, damhert, das, eekhoorn, haas, konijn, steenmarter, wezel, wild zwijn en wolf waargenomen.

Bever
Bever wordt in de regio waargenomen langs de Rijn en aangetakte grotere wateren. Het plangebied ligt in stedelijk gebied en op en rond het terrein komt geen oppervlaktewater voor. Het voorkomen van bever is uitgesloten.

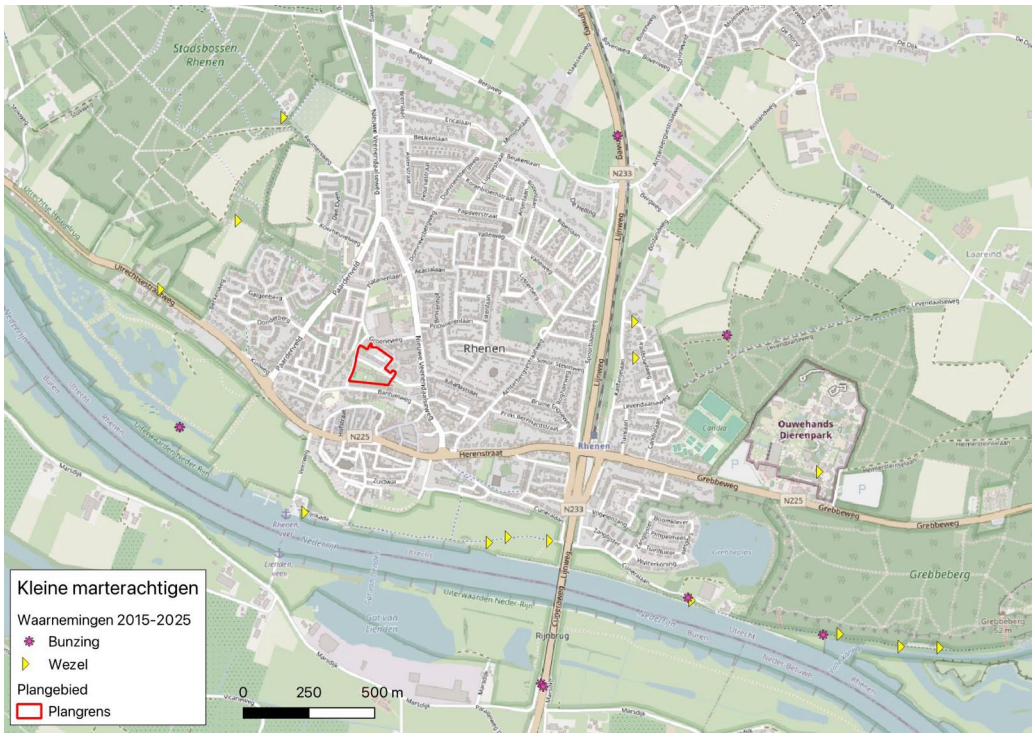
Boommarter
Verspreid over de regio zijn waarnemingen gedaan van boommarter, met name in de bosgebieden maar ook aan de rand van Rhenen. Het plangebied in de omgeving hebben een te stedelijk karakter en te weinig ouder groen om geschikt

te zijn als leefgebied voor boommarter. In de bomen in het plangebied zijn geen geschikte holten aangetroffen. Het voorkomen van boommarter is uitgesloten.

Bunzing/wezel/hermelijn
Bunzing en wezel worden af en toe waargenomen in het buitengebied rond Rhenen, met name langs het rivierengebied. Hermelijn is niet waargenomen. Beide soorten zijn de afgelopen tien jaar nooit in de stad vastgesteld. Twee waarnemingen van wezel in een buitenwijk aan de oostkant van de stad hebben betrekking op dode exemplaren. Deze dieren kunnen in het buitengebied gevangen zijn door een kat of als verkeerslachtoffer versleept kunnen zijn.

Van de kleine marterachtigen komen wezel en hermelijn niet of nauwelijks voor in het stedelijk gebied en dan hooguit in de buitenrand waar de bebouwing opener is en veel groen voorkomt. Beide soorten zijn gevoelig voor predatie door katten en honden. Bunzing kan wat verder het stedelijk gebied binnendringen maar alleen in groene buitenwijken of ter plaatse van groene aderen die verbonden zijn met het buitengebied.

Het plangebied ligt in het centrum van de stad. In de wijk ten westen komen relatief veel groenstroken voor maar in alle gevallen worden de stroken onderbroken door dichte bebouwing, erven en bestrating. Het is uitgesloten dat in het plangebied en de omgeving daarvan een populatie kleine marterachtigen aanwezig is.

Figuur 14. Waarnemingen van kleine marterachtigen van de afgelopen tien jaar. Bron: NDFF.

Damhert
Er zijn enkele waarnemingen van damhert gedaan in het noordwesten van de regio. De binnenstad vormt geen geschikt leefgebied voor deze soort. Een belang van het plangebied voor damhert is uitgesloten.

Das
Dassen worden waargenomen in de bosgebieden ten oosten en westen van Rhenen. De binnenstad vormt geen geschikt leefgebied voor deze soort. Een belang van het plangebied voor das is uitgesloten.

Eekhoorn
Eekhoorn is op alle beboste locaties in de regio waargenomen. De soort wordt ook in Rhenen waargenomen, met name aan de west- en oostzijde die aansluiten op bosgebieden. In het plangebied komen oudere bomen zeer beperkt voor. In de bomen zijn geen eekhoornnesten gevonden. De aanwezigheid van verblijfplaatsen wordt uitgesloten.

Haas
Haas komt wijdverspreid voor in het buitengebied rond Rhenen. De binnenstad vormt geen geschikt leefgebied voor deze soort. Een belang van het plangebied voor haas is uitgesloten.

Konijn
In de regio wordt konijn met name waargenomen op de grens van de stuwwal en de uiterwaarden van de Rijn. De soort kan in het stedelijk gebied voorkomen maar er zijn geen waarnemingen in Rhenen gedaan. In het plangebied zijn geen konijnen of sporen van aanwezigheid aangetroffen zoals latrines, graafputjes en graasplekken. De aanwezigheid van konijn wordt uitgesloten.

Steenmarter
Steenmarter komt zowel in stedelijk gebied als het buitengebied voor. In de zuidoosthoek van Rhenen is een aantal waarnemingen gedaan. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van steenmarter in plangebied wordt uitgesloten. Het dak van de flats bevindt zich te hoog boven de grond om toegankelijk te zijn voor steenmarter.

Wild zwijn
Er zijn enkele waarnemingen van wild zwijn gedaan in de Palmerswaard ten zuidwesten van Rhenen. De binnenstad vormt geen geschikt leefgebied voor deze soort. Een belang van het plangebied voor wild zwijn is uitgesloten.

Wolf
De soort is eenmaal waargenomen in het buitengebied. De binnenstad vormt geen geschikt leefgebied voor wolf. Een belang van het plangebied voor wolf is uitgesloten.

Effecten
Een negatief effect op algemene, licht beschermde soorten zoogdieren is mogelijk. Voor de te verwachten soorten geldt een algemene vrijstelling in geval van ruimtelijke ontwikkelingen.

4.3 Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen zijn strikt beschermd in de Ow onder de Europese Habitatrichtlijn. Het leefgebied inclusief de verblijfplaatsen zijn jaarrond beschermd. Verblijfplaatsen bevinden zich in holten van bomen en besloten of donkere ruimten van bouwwerken.

Verblijfplaatsen

In de bomen zijn geen holten aangetroffen die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Op grond van het bouwjaar van de gebouwen mag verwacht worden dat er een spouw in de gevel aanwezig is. In de gevels zijn niet standaard open stootvoegen aangebracht.
In de zuidelijke blokken zijn open stootvoegen aanwezig op maaiveldniveau en in de muur achter de balkons. Verder zijn alleen open stootvoegen boven de deur van de westelijke kopgevel van het oostelijke blok aanwezig. Op grond hiervan is geconcludeerd dat in de zuidelijke blokken een ongeïsoleerde luchtspouw aanwezig is die toegankelijk is voor vleermuizen. Verder is de ruimte onder het dak gemakkelijk toegankelijk via de hoekpannen op de kopgevels. De pannen liggen vaak ruim op de gevel. Het is mogelijk dat de spouw bereikbaar is via de hoekpannen.
In de noordelijke blokken zijn open stootvoegen aanwezig op maaiveldniveau. Verder zijn alleen open stootvoegen aangetroffen boven de vensters in de westelijke kopgevel van het westelijke blok. In de muren achter de balkons zijn geen open stootvoegen aangebracht. Op grond hiervan is geconcludeerd dat in de noordelijke blokken een ongeïsoleerde luchtspouw aanwezig is die plaatselijk via de gevel toegankelijk is voor vleermuizen. Verder is de ruimte onder het dak gemakkelijk toegankelijk via de hoekpannen op de kopgevels. De pannen liggen vaak ruim op de gevel. Het is mogelijk dat de spouw bereikbaar is via de hoekpannen.
In 2019 is de Dokter Wallerstraat tijdens vleermuisonderzoek in de omgeving zijdelings bezocht. Hierbij is van gewone dwergvleermuis een vermoedelijk kraamkolonie in de zuidgevel en een kleinere verblijfplaats in de noordgevel van het zuidwestelijke blok vastgesteld. Er werd gebruik gemaakt van de open stootvoegen in de muur achter de balkons. In het najaar is ook baltsactiviteit waargenomen.

Vlieg- en foerageerroutes

Vanwege de structuurrijke omgeving en de beperkte oppervlakte is een essentieel belang van het plangebied voor vlieg- en foerageerroutes uit te sluiten.

Effecten

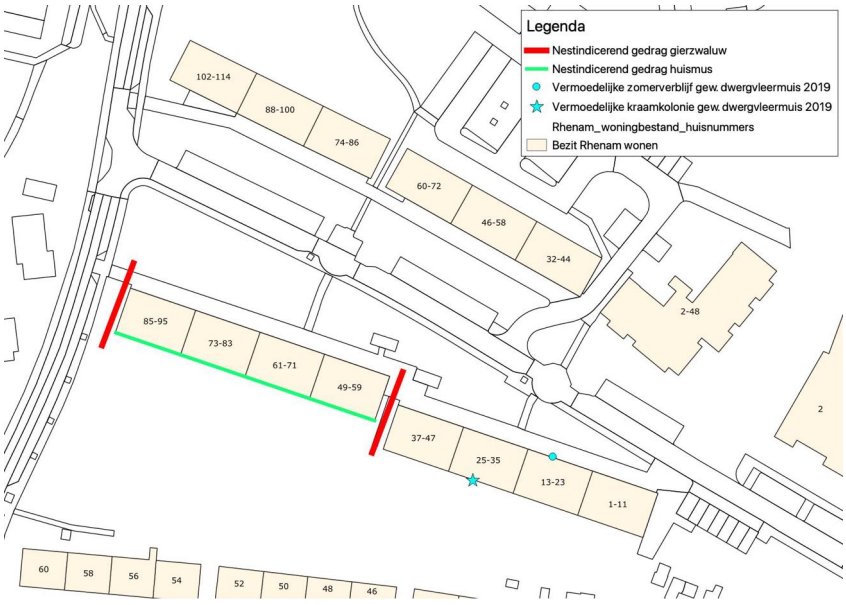
Door de sloop kunnen verblijfplaatsen verloren gaan en kan sterfte optreden.

4.4 Vogels

Alle inheemse broedvogels zijn beschermd. De Ow maakt onderscheid tussen vogels zonder en met vaste broedplaatsen. Van vogels zonder vaste broedplaats zijn alleen de broedsels beschermd en niet het leefgebied. Van vogels met een vaste broedplaats is naast de broedplaats (jaarrond) ook het functionele leefgebied beschermd.

Broedvogels zonder jaarrond beschermde nestplaatsen
Het plangebied is geschikt voor algemene broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten wat betreft de opgaande begroeiing en mogelijk ook het dak van de gebouwen. Te verwachten zijn algemene vogelsoorten van het stedelijk gebied zoals spreeuw, merel, houtduif, vink en roodborst.

Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen
Tijdens het locatiebezoek is nestindicerend gedrag waargenomen van gierzwaluw en huismus. Groepjes gierzwaluwen maakten scheervluchten langs de gevels van de zuidelijke blokken. Van huismus waren zangposten aanwezig in de dakgoot van de zuidgevel van het zuidwestelijke blok en ook veel activiteit in de groenstrook langs de zuidgevel. In het zuidoostelijke blok is minder activiteit waargenomen en geen zangposten. In de noordelijke blokken is geen nestindicerend gedrag van huismus en gierzwaluw waargenomen. In de oudere bomen zijn geen vaste nestplaatsen (horsten) aangetroffen.

Figuur 15. Aanwijzingen voor vaste rust- en verblijfplaatsen.

Effecten

Tijdens de sloop van de gebouwen en groenwerkzaamheden in het broedseizoen is een negatief effect op broedsels mogelijk. Door de sloop gaan hoogstwaarschijnlijk vaste nestplaatsen van gierzwaluw en huismus verloren.

4.5 Amfibieën

Alle soorten amfibieën zijn in meer of mindere mate beschermd. Het plangebied is ongeschikt als voortplantingslocatie omdat oppervlaktewater ontbreekt. De besloten stukken groen in het plangebied zijn geschikt als leefgebied voor amfibieën in de landfase. Op grond van het stedelijke karakter en de hoge, droge ligging van de locatie zijn algemene, licht beschermde soorten te verwachten zoals bruine kikker en gewone pad.

In de regio zijn kamsalamander, poelkikker en rugstreeppad waargenomen. De soorten zijn beperkt tot de natuurgebieden langs de Rijn. In en rond het plangebied ontbreekt geschikt voortplantingswater en leefgebied. Deze soorten zijn uit te sluiten binnen het plangebied.

Effecten

Een negatief effect op licht beschermde soorten amfibieën is mogelijk. Voor de te verwachten soorten geldt een algemene vrijstelling in geval van ruimtelijke ontwikkelingen.

4.6 Reptielen

Alle soorten reptielen zijn in meer of mindere mate beschermd. In de regio zijn hazelworm, ringslang en zandhagedis waargenomen. Hazelworm wordt regelmatig waargenomen in de bosgebieden buiten Rhenen. Ringslang komt veel voor op de overgang van de stuwwal naar de uiterwaarden van de Rijn. Zandhagedis is eenmaal waargenomen in het bosgebied ten noordwesten van Rhenen. Het plangebied is onderdeel van stedelijk gebied waarin de habitats van de drie soorten ontbreken. Een belang van het plangebied voor reptielen is uitgesloten.

Effecten

Een negatief effect op reptielen in het algemeen is uit te sluiten.

4.7 Vissen

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Een negatief effect op vissen in het algemeen is daarom uit te sluiten.

Effecten

Een negatief effect op vissen is uitgesloten

4.8 Vlinders

In de regio zijn grote vos, grote weerschijnvlinder, sleedoornpage en teunisbloempijlstaart waargenomen.

Grote vos

Grote vos wordt regelmatig waargenomen in de regio, met name op de grens van de stuwwal en de uiterwaarden, maar ook in Rhenen. De soort komt voor in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen (vlinderstichting) met populier, wilg en iep. Deze waardplanten komen niet voor in het plangebied. Een belang van het terrein voor grote vos is uitgesloten.

Grote weerschijnvlinder

Grote weerschijnvlinder is enkele malen waargenomen aan de voet van de Grebbeberg. De soort komt voor in vochtige bossen met boswilg. Deze habitat

en de waardplant komen niet voor in het plangebied. Een belang van het terrein voor grote weerschijnvlinder is uitgesloten.

Sleedoornpage
De soort is op één locatie in het centrum van Rhenen waargenomen. Sleedoornpage komt alleen op sleedoorn voor. De waardplant is niet aanwezig in het plangebied. Een belang van het terrein voor sleedoornpage is uitgesloten.

Teunisbloempijlstaart
De soort is eenmaal in Rhenen waargenomen. Teunisbloempijlstaart komt voor in ruigten met teunisbloem of kattenstaart. Deze habitat en de waardplanten zijn niet aanwezig in het plangebied. Een belang van het terrein voor teunisbloempijlstaart is uitgesloten.

Effecten
Een negatief effect op beschermde soorten vlinders is uitgesloten.

4.9 Libellen

In de regio zijn twee beschermde soorten libellen aangetroffen, te weten beekrombout en rivierrombout. Beide soorten zijn beperkt tot grotere, stromende wateren. In en rond het plangebied ontbreekt deze habitat. Een belang van het plangebied voor libellen is uit te sluiten.

Effecten
Een negatief effect op beschermde soorten libellen is uitgesloten.

4.10 Weekdieren

In de Blauwe Kamer is de platte schijfhoren eenmaal waargenomen. De soort komt voor in veenwateren met een rijk ontwikkelde vegetatie. In en rond het plangebied komt geen oppervlaktewater voor. Een belang van het plangebied voor platte schijfhoren is uit te sluiten.

Effecten
Een negatief effect op beschermde soorten weekdieren is uitgesloten.

4.11 Specifieke zorgplicht

In de wet is een specifieke zorgplicht opgenomen voor de volgende soorten:

- Vogelrichtlijn-soorten zoals genoemd in bijlage I Vrl en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, 2e lid Vrl;
- Habitatrichtlijn-soorten als opgenomen in bijlage II, IV en V Hrl;
- dieren of planten die staan opgenomen op de Rode Lijsten;
- nationaal beschermde soorten (bijlage IX Bal).

In de Nationale Databank Flora en Fauna zijn geen waarnemingen van andere Rode-Lijst-soorten uit de voornoemde groepen in het plangebied gedaan. Op basis van het karakter van het plangebied zijn andere Rode-Lijstsoorten uit te sluiten.

4.12 Samenvatting

De aanwezigheid van algemene, licht beschermde soorten zoogdieren en amfibieën is aannemelijk. De gebouwen zijn potentieel geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Er dient rekening te worden gehouden met broedsels van algemene vogelsoorten zonder jaarrond beschermde nesten wat betreft de opgaande begroeiing en de gebouwen. In de gebouwen zijn hoogstwaarschijnlijk vaste nestplaatsen van gierzwaluw en huismus aanwezig.

Tabel 1: Beschermde soorten die binnen de planlocatie worden verwacht op basis van bestaande gegevens en het veldbezoek.

Soortgroep	Toelichting	Beschermde soorten			
		Geen	Nationaal	HR	VR
Planten	Alle soorten	X			
Zoogdieren	Alle soorten		Alg. vrijstelling		
Vleermuizen	Verblijfplaatsen			Potentieel	
Vleermuizen	Foerageergebied			Te verwaarlozen	
Vleermuizen	Vliegroutes	X			
Broedvogels	Niet jaarrond beschermd				Aannemelijk
Broedvogels	Jaarrond beschermd				Aanemelijk
Amfibieën	Alle soorten		Alg. vrijstelling		
Reptielen	Alle soorten	X			
Vissen	Alle soorten	X			
Vlinders	Alle soorten	X			
Libellen	Alle soorten	X			
Ongewervelden	Alle soorten	X			

5 Conclusies

5.1 Beschermde gebieden

Vanwege de kleine schaal van het project, de bestemming en de afstand tot het plangebied is een negatief effect op beschermde natuurgebieden op voorhand uit te sluiten met uitzondering van stikstofdepositie. De toetsing van het plan aan het stikstofbeleid valt echter buiten het kader van dit onderzoek.

5.2 Beschermde soorten

Licht beschermde zoogdieren en amfibieën (Ow-nationale soorten, Bal 11.54)

Door de werkzaamheden kan verstoring en sterfte van algemene, licht beschermde zoogdieren optreden. Voor deze nationaal beschermde soorten geldt een algemene vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen. In het kader van de zorgplicht dienen negatieve effecten echter redelijkerwijs te worden voorkomen. Met betrekking tot deze soorten zijn geen mitigerende maatregelen mogelijk die redelijkerwijs uitvoerbaar zijn.

Vleermuizen (Ow-Habitatrichtlijn, Bal 11.46)

Door de sloop van de gebouwen kunnen verblijfplaatsen verloren en kan sterfte optreden. Om inzicht te krijgen in de functies die de locatie voor vleermuizen heeft is nader onderzoek vereist.

Broedvogels zonder jaarrond beschermde nestplaatsen (Ow-Vogelrichtlijn, Bal 11.37)

De sloop van de gebouwen en groenwerkzaamheden kunnen in het broedseizoen leiden tot sterfte en verstoring van broedsels. Daarom dient de sloop en het rooien van begroeiing buiten het broedseizoen te gebeuren. De piek van het broedseizoen beslaat de periode van 15 maart tot 15 juli, maar eerdere en vooral latere broedgevallen zijn mogelijk. In de periode van 1 september tot 1 maart is de kans op broedgevallen gering.

Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen (Ow-Vogelrichtlijn, Bal 11.37)

Door de sloop gaan hoogstwaarschijnlijk vaste nestplaatsen van gierzwaluw en huismus verloren. Om inzicht te krijgen in de functies die de locatie voor gierzwaluw en huismus heeft is nader onderzoek vereist.

Tabel 2. Maatregelen en vervolgacties n.a.v. quick scan

Soortgroep	Soort	Maatregel/vervolgactie
Planten	Alle	—
Vleermuizen	Alle	Nader onderzoek in de periode 15 mei-15 jul + 15 aug-30 sep
Zoogdieren	Alle	—
Vogels z. vaste verblijfplaats	Alle	Rooien begroeiing in de periode (15 jul)15 aug - 1 maart
Vogels met vaste verblijfplaats	Gierzwaluw Huismus	Nader onderzoek in de periode 1 jun - 15 jul Nader onderzoek in de periode 1 apr - 15 mei
Amfibieën	Alle	—
Reptielen	Alle	—
Vissen	Alle	—
Ongewervelden	Alle	—

Bronnen

www.ndff.nl

www.provincie-utrecht.nl

Bijlage I Wettelijk kader en beleidskader

Omgevingswet

Algemeen

De Omgevingswet omvat de regels voor alle activiteiten in de fysieke leefomgeving. De wet bundelt 26 wetten die gaan over de regels met betrekking tot onder meer infrastructuur, bouwwerken, water, lucht, bodem, milieu, cultureel erfgoed en natuur. De wet beoogt een vereenvoudiging van de regels voor de fysieke leefomgeving en een duurzame ontwikkeling en beschermen en verbeteren van het leefmilieu.

Om alle regels voor de fysieke leefomgeving op een gestructureerde manier te regelen, is er sprake van een stelsel Omgevingswet. Het stelsel Omgevingswet kent een bepaalde opbouw, die bepalend is voor waar de relevante onderdelen terug te vinden zijn met betrekking tot de verschillende onderwerpen van de fysieke leefomgeving, waaronder natuurbescherming. Het stelsel bestaat uit een algemene wettekst – de Omgevingswet zelf – dat per procesonderdeel nader is uitgewerkt in zogenaamde uitvoeringswetten (Algemene Maatregelen van Bestuur, of AMvB's) en de Omgevingsregeling.

AMvB

De inhoud van de AMvB's verschillen per AMvB. In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) staat de uitwerking van algemene regels voor activiteiten die rechtstreeks werken, waaronder een vergunningplicht voor zogenaamde Natura 2000-activiteiten en flora- en fauna-activiteiten, voor zowel initiatiefnemers als overheden. In het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) staat de uitwerking van algemene regels voor bouwwerken die rechtstreeks werken, eveneens voor initiatiefnemers en overheden. Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bevat de uitwerking van normen en instructieregels voor bestuursorganen, waaronder de kaders voor vergunningverlening. In het Omgevingsbesluit (Ob) staan de spelregels voor initiatiefnemers en bestuursorganen, onder meer met betrekking tot bevoegdheden, totstandkomingsprocedures en handhavingsbepalingen. Naast de AMvB's, is er een Omgevingsregeling (Or), waarin de technische en administratieve regels staan, bijvoorbeeld de aanvraagvereisten voor een vergunning voor een Natura 2000-activiteit of Flora- en fauna-activiteit.

Gebiedsbescherming Natura 2000

Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden die zijn samengesteld uit ofwel Speciale Beschermingszones (SBZ's) conform de Europese Vogelrichtlijn, ofwel SBZ's conform de Europese Habitatrichtlijn, of een combinatie van SBZ's. De oppervlakte en de kwaliteit van de habitattypen dan wel de omvang en kwaliteit van de populatie van soorten en de maatregelen om de doelstellingen te realiseren, moeten worden uitgewerkt in een beheerplan.

Zorgplicht Natura 2000

In het Bal is een specifieke zorgplicht opgenomen voor Natura 2000-gebieden en bijzondere nationaal natuurgebieden (art. 11.6 Bal). Iedereen die activiteiten uitvoert die verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kunnen hebben, moet nadelige gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken (art. 11.6, 1e lid Bal). In het tweede lid staat de nadere uitwerking van de specifieke zorgplicht. Er moet worden nagegaan of nadelige gevolgen op voor

hand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen kunnen worden uitgesloten. Als nadelige gevolgen niet te voorkomen zijn, dan verplicht de specifieke zorgplicht om met betrekking tot deze gevolgen passende preventieve maatregelen te nemen (art. 11.6, 2e lid onder d), of, als dit niet gaat, om passende herstelmaatregelen te treffen (art. 11.6, 2e lid onder f). Daarnaast verplicht de zorgplicht ook dat de effectiviteit van deze maatregelen worden gemonitord. De specifieke zorgplicht geldt altijd, dus voor Natura 2000-activiteiten maar ook voor activiteiten die conform een Natura 2000-beheerplan worden uitgevoerd.

Beoordeling vergunningsplicht

Er is een onderscheid tussen een 'Natura 2000-activiteit' en andere type activiteiten. Een 'Natura 2000-activiteit' is volgens de definitie van het begrip zoals uitgewerkt in de bijlage bij art. 1.1 Omgevingswet een:

'activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied'

Een Natura 2000-activiteit is vergunningplichtig (art. 5.1, lid 1 Ow), tenzij er sprake is van een 'vergunningsvrij geval' (art. 11.16 t/m 11.21 Bal). Activiteiten die nodig zijn voor het beheer van Natura 2000-gebieden (om de doelstellingen te kunnen halen) of geen significante gevolgen hebben, vallen niet onder de regels voor een Natura 2000-activiteit. Er moet dan eerst worden getoetst wat de effecten zijn van een activiteit op Natura 2000-gebieden voordat duidelijk is hoe de activiteit moet worden aangeduid. Gezien de huidige praktijk is er daarmee de noodzaak voor het uitvoeren van een voortoets die deze helderheid kan bieden. De uitslag van deze toets is van belang voor het vervolg van de behandeling van de activiteit. Is er sprake van een Natura 2000-activiteit dat niet vergunningsvrij is, dan is er een nader onderzoek nodig in de vorm van een passende beoordeling voordat een vergunning kan worden verleend. De regels waar een Passende Beoordeling aan moet voldoen staan in art. 16.53c Ow en art. 8.74b Bkl. Is er ondanks mitigatie nog steeds sprake van een significant gevolg, dan kan de vergunning voor het project worden verleend als de zogenaamde ADC-toets met succes is doorlopen (art. 8.74b, lid 2 en 3 Bkl). Met betrekking tot de bepaling van mogelijke nadelige gevolgen als gevolg van de depositie van stikstof, is er met betrekking tot de toetsing van Natura 2000-activiteiten in de wet een verplichting opgenomen tot het gebruik van Aerius Calculator (artikel 4.15 Or).

Als er uit de voortoets naar voren komt dat de activiteit geen 'Natura 2000-activiteit' is of als er sprake is van een vergunningsvrij geval, is er mogelijk nog wel sprake van een 'activiteit die nadelige (maar zeker geen significante) gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied of bijzonder nationaal natuurgebied'. Hoewel deze type activiteit niet in het stelsel Omgevingswet wordt genoemd, blijkt uit de wettekst en de toelichtingen hierop dat activiteiten op deze wijze moeten worden geïnterpreteerd: ondanks dat er geen vergunningplicht geldt, blijft de specifieke zorgplicht voor deze activiteiten van toepassing (zie hiervoor).

Vergunningsvrije gevallen
In het Bal is een aantal vergunningsvrije gevallen aangewezen waarvoor derhalve geen vergunningplicht geldt. Dit betreft onder meer:

- stikstofdepositie door tijdelijke activiteiten, zoals bouw- en sloopactiviteiten, het aanleggen, veranderen of verwijderen van een werk (art. 11.17 Bal)7;
- In een programma (bijv. Natura 2000-beheerplan) aangewezen Natura 2000-activiteiten die voldoen aan art. 11.21 Bal, mits het programma voldoet aan de eisen zoals aangegeven in art. 11.18, lid 2 Bal;
- In een omgevingsverordening aangewezen Natura 2000-activiteiten die voldoen aan art. 11.19 en art. 11.21 Bal;
- In een ministeriele regeling aangewezen Natura 2000-activiteiten die voldoen aan art. 11.20 en 11.21 Bal.

Gebiedsbescherming Natuurnetwerk Nederland

Aanwijzing & bescherming

De aanwijzing van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is geregeld in de Omgevingsverordening, conform art. 2.44 Ow. De instructieregels voor de aanwijzing, begrenzing en de reikwijdte van het NNN zijn opgenomen in artikel 7.5 en Artikel 7.6 Bkl. In de Omgevingsverordening zijn (instructie)regels gesteld voor Omgevingsplannen van gemeenten en projectbesluiten (art. 7.8, 1e lid Bkl). Deze regels zijn gesteld in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

Wezenlijke kenmerken en waarden

De wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN worden vastgesteld per Omgevingsverordening door de provincie conform artikel 7.7 Bkl. In de Omgevingsverordening is daartoe een natuurbeheerplan vastgesteld waar in de regel de bestaande natuurwaarden en het ambitieniveau zijn aangegeven middels natuurbeheertypen. Het hangt echter per provincie af hoe zij de wezenlijke kenmerken en waarden hebben gedefinieerd.

Beschermingsregime

Het beschermingsregime voor het NNN is uitgewerkt in art. 7.8, lid 2 Bkl, dat een instructieregel betreft voor uitwerking van het beschermingsregime in de Omgevingsverordeningen van provincies:

“De regels verzekeren in ieder geval dat de kwaliteit en oppervlakte van het natuurnetwerk Nederland niet achteruitgaan, dat de samenhang tussen de gebieden van het natuurnetwerk wordt behouden en dat, als binnen het natuurnetwerk activiteiten worden toegelaten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden van het natuurnetwerk, deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk behouden blijven.”
Een vergelijkbare instructieregel voor de bescherming van het NNN is opgenomen voor projectbesluiten die door het Rijk wordt vastgesteld in art. 9.3, lid 1 Bkl.

Gebiedsbescherming bijzondere natuurgebieden en landschappen

Het Rijk kan op basis van art. 2.44, lid 2 Ow zogeheten bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen. De bijzondere nationale natuurgebieden kunnen worden aangewezen vooruitlopend op de aanwijzing of begrenzing als Natura 2000-gebied, bijvoorbeeld als het gaat om compensatie voor handelingen die leiden tot een significant gevolg of als het gaat om gebieden die nodig zijn om de doelstellingen van de Vogelrichtlijn of Habitatrichtlijn te bereiken (art. 3.63 Bkl). Daarnaast kan het Rijk ook bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen als de bescherming van het gebied nodig is voor de instandhouding of herstel van biotopen en leefgebieden van in Nederland van nature in het wild voorkomende soorten genoemd in bijlage I Vogelrichtlijn of Bijlage I, II, IV of V Habitatrichtlijn. In die gevallen bevat het aanwijzingsbesluit instandhoudingsdoelstellingen (art. 3.64 Bkl). Het ministerie van LNV heeft de taak zorg te dragen dat de maatregelen worden getroffen voor het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen van deze type natuurgebieden (art. 2.19, lid 5 Ow), tenzij Gedeputeerde Staten is aangewezen om deze taak uit te voeren (art. 2.18, lid 1, onder g, 2°, tweede streepje Ow). Voor de bescherming van bijzondere nationale natuurgebieden geldt, naast een mogelijke toegangsbeperking, de specifieke zorgplicht zoals genoemd in art. 11.6 Bal.

De provincies kunnen zogeheten bijzondere provinciale natuurgebieden of bijzondere provinciale landschappen aanwijzen (art. 2.44, lid 5 Ow). Niet iedere provincie hanteert dezelfde juridische bescherming. Sommige hanteren alleen een predicaat, anderen hanteren een soort ADC-criteria en daarmee juridische beschermingsregime naast NNN en Natura 2000. Kijk voor de geldende regels in de van toepassing zijnde provinciale Omgevingsverordening.

Soortbescherming

Een ‘flora- en fauna-activiteit’ is volgens de definitie van het begrip zoals uitgewerkt in de bijlage bij art. 1.1 Omgevingswet een:

‘activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten’

Als er sprake is van een flora- en fauna-activiteit, dient er rekening te worden gehouden met de regels in art. 11.27 Bal (specifieke zorgplicht), art. 11.28 Bal (voorkomen onnodig lijden dieren) en de paragrafen 11.2.2 t/m 11.2.5 Bal (vergunningplicht bij schadelijke handelingen, regels vergunningsvrije gevallen). Hoewel de paragrafen 11.2.2 t/m 11.2.5 Bal alleen betrekking hebben op de bij wet beschermde soorten, gelden art. 11.27 en 11.28 ook met betrekking tot de niet-beschermde soorten.

Specifieke zorgplicht flora en fauna

In het Bal is een specifieke zorgplicht opgenomen voor onder meer alle ‘flora- en fauna-activiteiten’ die, zoals hiervoor aangegeven, vrijwel alle ruimtelijke activiteiten betreft (art. 11.27 Bal). Deze specifieke zorgplicht komt in de plaats van de algemene zorgplicht die in de Omgevingswet staat. Iedereen die een flora- en fauna-activiteit uitvoert, moet nadelige gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken (art. 11.27, 1e lid Bal). In het tweede lid staat de nadere uitwerking van de specifieke zorgplicht. In het tweede lid onder a is er met betrekking tot de reikwijdte van de zorgplicht voor flora- en

fauna-activiteiten aangegeven dat deze plicht in ieder geval inhoudt dat onderzoek wordt verricht naar het voorkomen van een aantal type soorten die kwetsbaar of bedreigd zijn. Deze soorten betreffen in Nederland van nature voorkomende:

- Vogelrichtlijn-soorten zoals genoemd in bijlage I Vrl en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, 2e lid Vrl;
- Habitatrichtlijn-soorten als opgenomen in bijlage II, IV en V Hrl;
- dieren of planten die staan opgenomen op de Rode Lijsten;
- nationaal beschermde soorten (bijlage IX Bal).

Zoals ook aangegeven hiervoor met betrekking tot de specifieke zorgplicht voor Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden, is de kern van de zorgplichtbepaling voor flora- en fauna-activiteiten dat als er sprake is van nadelige gevolgen op in het wild voorkomende soorten, deze, indien redelijkerwijs kan worden gevergd, moeten worden voorkomen, beperkt of ongedaan worden gemaakt. Ook in art. 11.27, tweede lid wordt verwezen naar passende preventieve maatregelen of passende herstelmaatregelen. In art. 11.27, tweede lid onder b Bal wordt aangegeven dat er moet worden ‘vastgesteld’ of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten. Daarnaast zijn de overige voorwaarden in het tweede lid onder c t/m f zodanig concreet dat in deze bewoording kan worden gelezen dat er aantoonbaar aan deze voorwaarden moet worden voldaan, zeker ook met in het achterhoofd dat de specifieke zorgplichten in de Omgevingswet zowel bestuurlijk als strafrechtelijk kunnen worden gehandhaafd. Om aantoonbaar aan de voorwaarden van de specifieke zorgplicht te hebben voldaan, is het noodzakelijk dat de toetsing aan de zorgplichtbepalingen in een quickscan of nader onderzoek wordt vastgelegd.

5.3 Soortenbeschermings-regimes

In de paragrafen 11.2.2 t/m 11.2.4 zijn de verschillende soortenbeschermingsregimes opgenomen:

§ 11.2.2: omgevingsvergunning soorten Vogelrichtlijn
§ 11.2.3: omgevingsvergunning soorten Habitatrichtlijn
§ 11.2.4: omgevingsvergunning andere soorten

Onder iedere paragraaf zijn de vergunningplichtige gevallen en de vergunningsvrije gevallen aangegeven. In de Omgevingswet wordt niet meer gesproken over verbodsbepalingen waarvoor een ontheffing of vrijstelling kan worden verleend, maar over schadelijke handelingen die leiden tot een vergunningsplichtig geval. De inhoud van de schadelijke handelingen komen overeen met de verbodsbepalingen van de soortenbeschermingsregimes uit de Wet natuurbescherming, aangezien deze rechtstreeks voortkomen uit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn en internationale Verdragen en betreffen de volgende schadelijke gevallen:

- het opzettelijk doden en vangen van soorten;
- het beschadigen of vernielen van voortplantings- en rustplaatsen van dieren, niet zijnde vogels;
- het opzettelijk vernielen en beschadigen van nesten, eieren of wegnemen van nesten van vogels;
- het opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren;
- het (ver)storen van dieren volgens de beschermingsregimes soorten Vogelrichtlijn en soorten Habitatrichtlijn (geldt voor vogels niet als er geen sprake is van een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de vogelsoort);
- het plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten.

De beschermde soorten staan per beschermingsregime aangegeven en betreffen alle van nature in Nederland voorkomende vogels conform art. 1 Vogelrichtlijn, dieren en planten genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage I en II van het verdrag van Bern of bijlage I van het verdrag van Bonn, en andere soorten, genoemd in bijlage IX behorende bij art. 11.54 Bal (nationaal beschermde soorten).

5.4 Uitzonderingen vergunningen

Voor instandhoudings- en passende maatregelen in het kader van het bereiken van Natura 2000-doelstellingen geldt een uitzondering van de vergunningplicht voor schadelijke handelingen. In het Bal zijn verder een aantal vergunningsvrije gevallen aangewezen per beschermingsregime waarvoor derhalve geen vergunningplicht geldt. Hoewel er enkele verschillen zijn, betreft het onder meer de volgende gevallen:

- In een programma aangewezen flora- en fauna-activiteiten (bijv. een Natura 2000-beheerplan);
- In een omgevingsverordening aangewezen flora- en fauna-activiteiten (bijv. de door de provincie vrijgestelde soorten en handelingen);
- In een ministeriële regeling aangewezen flora- en fauna-activiteiten (bijv. de door de Minister van LNV vrijgestelde soorten en handelingen. In art. 4.31 Or zijn de flora- en fauna- activiteiten genoemd in art. 11.54 Bal aangewezen als vergunningvrij voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkelingen of inrichting van gebieden (incl. gebruik) voor de soorten in bijlage VIIc Or);
- Flora- en fauna-activiteiten die aantoonbaar worden uitgevoerd conform een per ministeriële regeling aangewezen gedragscode (zie de huidige gedragscodes onder deze link).

5.5 Beoordelingsregels vergunning

Een vergunning kan alleen worden verleend als is voldaan aan de beoordelingsregels die staan uitgewerkt in § 8.6.2 Bkl. De beoordelingsregels verschillen per soortenbeschermingsregime (uitgewerkt in art. 8.74j t/m art. 8.74l Bkl), maar komen kort gezegd neer op de beoordeling:

a) of er geen andere bevredigende oplossing is,
b) de activiteit nodig is vanwege een genoemd wettelijk belang, en
c) de activiteit niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van de aangevraagde soort.

5.6 Indieningsvereisten en beslistermijnen

Voor het aanvragen van een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit gelden de indieningsvereisten die zijn opgenomen in de Or. De indieningsvereisten zijn in algemene zin uitgewerkt, waarna per beschermingsregime specifieke aanvullende indieningsvereisten kunnen gelden:

- § 7.2.8a.2 Algemeen flora- en fauna-activiteiten: modules
- § 7.2.8a.3 Flora- en fauna-activiteit: vogelrichtlijnsoorten
- § 7.2.8a.4 Flora- en fauna-activiteit: habitatrichtlijnsoorten
- § 7.2.8a.5 Flora- en fauna-activiteit: andere soorten

In § 7.2.8a.2 Or is onder meer aangegeven dat een ‘natuurwaardenonderzoek' moet worden aangeleverd dat aan bepaalde eisen moet voldoen. Naast de aanlevering van details van de handelingen waaronder de omvang, kaart, planning en onderbouwing van het voldoen aan de voorwaarden aan vergunningverlening, is het van belang dat het natuurwaardenonderzoek gegevens bevat waarvan de jongste gegevens niet ouder zijn dan drie jaar, of korter als in de periode tussen het onderzoek en de aanvraag de locatie en het gebied rondom de locatie waarop de activiteit wordt verricht ingrijpend zijn gewijzigd (art. 7.197j, lid 2, onder b Or). Verder moet een ‘natuurwaardenonderzoek zijn verricht door een persoon met aantoonbare specifieke ecologische kennis en ervaring, die ecologisch advies verstrekt of werkzaamheden begeleidt op het gebied van situaties, habitats en soorten (art. 7.197j, lid 2, onder a Or).

Art. 16.64 Ow bepaald dat de algemene beslistermijn voor een omgevingsvergunningsaanvraag 8 weken bedraagt (enkelvoudige aanvraag), of 12 weken (meervoudige aanvraag). De eenmalige verlengingstermijn is (ten hoogste) 6 weken. Echter, met betrekking tot de vergunningsaanvraag voor Natura 2000-activiteiten is de uniforme openbare voorbereidingsprocedure (UOV-procedure) van de Algemene wet bestuursrecht (afdeling 3.4 Awb) van toepassing (art. 10.24, lid 1, onder j Ob). Dan geldt een beslistermijn van 26 weken. Bij meervoudige aanvragen die ook een aanvraag voor een Natura 2000-activiteit bevat, moet rekening worden gehouden met deze beslistermijn.

5.7 Bevoegd gezag

De Minister van LNV is het bevoegd gezag om te beslissen op enkel- en meervoudige aanvragen voor een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit van nationaal belang (art. 4.12 Ob). In art. 4.12, lid 2 Ob zijn de activiteiten van nationaal belang aangewezen. Het betreft onder meer wegen, hoofdspoorwegen, wateren en primaire waterkeringen die worden beheerd door het Rijk (o.a. Rijkswaterstaat en Prorail), militaire terreinen en militaire luchthavens, luchthavens van nationale betekenis (o.a. Schiphol), het hoofdgastransportnet, hoogspanningsverbindingen met een spanning van ten minste 220 kV, kustverdediging, het delven van delfstoffen, etc.

Voor zover de activiteiten niet zijn aangewezen als activiteiten van nationaal belang, dan is Gedeputeerde Staten van de provincie het bevoegd gezag om te beslissen op enkel- en meervoudige aanvragen voor een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit (art. 4.6 Ob).